

SPIS TREŚCI

1. Łańcuch ratunku . . .	1	Rany cięte	21
1.1. Definicja nagłego przypadku	1	Rany klute	22
1.2. Wzór „łańcucha ratunkowego”	3	Rany tłuczone	22
1.3. Wzywanie pomocy	4	Rany miażdżone	22
1.4. Pierwsza pomoc	7	Rany szarpane	23
1.5. Pogotowie ratunkowe	7	Rany postrzałowe	23
1.6. Szpital	8	Rany na skutek ukąszenia przez węża	23
1.7. Zorganizowane i dorywcze udzielanie pomocy medycznej	9	Oparzenia chemiczne	24
1.8. Zadania udzielającego pierwszej pomocy	10	Oparzenia termiczne	24
2. Prawne podstawy udzielania pomocy	11	3.4. Ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy przy zranieniach	24
2.1. Obowiązek udzielania pomocy	11	Gojenie się ran	26
2.2. Cywilnoprawne skutki udzielania pomocy	13	3.5. Szczególne rodzaje ran	27
2.3. Karne skutki udzielania pomocy	14	Ciało obce w ranie	27
3. Rany	16	Rany postrzałowe	28
3.1. Budowa i czynność skóry	16	Rany kątowe	28
3.2. Rana	17	Ukąszenie przez węża	29
Ból	18	4. Opatrywanie ran	31
Krwawienie	18	4.1. Opatrunek plasterowy	31
Zakażenie	18	Opatrywanie opuszki palca	32
— Tężec (<i>tetanus</i>)	19	Przykrywanie rany	32
— Wścieklizna (<i>lyssa, rabies</i>)	20	4.2. Przylepiec	32
— Zgorzel gazowa	20	Opatrunek pasmowy	33
3.3. Rodzaje ran	21	Opatrunek „w ramkę”	33
Otarcia	21	4.3. Opatrunek za pomocą chusty trójkątnej	34
		Czepiec na głowę	34
		Opatrunek dłoni	35
		Opatrunek kończyny górnej	36
		Opatrunek stopy przy zranieniu przedniej części stopy	37

Opatrunek stopy przy zranieniu okolicy pięty	37	7.1.1.	Silne krwawienia na kończynach	67
Opatrunek podudzia	38	7.1.2.	Silne krwawienia na głowie, szyi i tułowi (oraz z dużej masy tkankowej zlokalizowanej dośrodkowo od miejsca ewentualnego zaciśnięcia)	73
Opatrunek kolana	38	7.1.3.	Amputacja urazowa	74
Opatrunek na oczy	39	7.2.	Krwawienia wewnętrzne (bez uszkodzenia powłok)	77
Opatrunek żuchwy (brody)	40		Krwawienie śródcazkowe	78
Opatrunek barku	40		Krwawienia do jamy brzusznej	78
Opatrunek biodra	41		Krwawienia w klatkę piersiową	78
4.4. Opatrywanie za pomocą „opatrunku indywidualnego” (pakietu opatrunkowego) lub opaski gazowej (bandaży)	41		Krwawienie śródtkankowe	78
Opatrunek palców	43	8.	Wstrząs (szok)	80
Opatrunek dłoni	44		Niebezpieczeństwa wstrząsu	82
Opatrunek łokcia	44		Rozpoznanie wstrząsu	84
Opatrunek głowy	45	8.1.	Walka ze wstrząsem	86
5. Ciała obce	46	9.	Obrażenia klatki piersiowej i jej narządów	90
5.1. Ciała obce w ranach	46	9.1.	Otwarte zranienia klatki piersiowej	91
5.2. Ciała obce w oku	46	9.2.	Zamknięte uszkodzenia klatki piersiowej	92
5.3. Ciała obce w nosie	48	9.3.	Objawy	94
5.4. Ciała obce w uchu	49	9.4.	Postępowanie	94
5.5. Ciała obce w przełyku	49	10.	Urazy brzucha	97
5.6. Ciała obce w tchawicy	50	10.1.	Objawy	98
6. Krażenie krwi	52	10.2.	Postępowanie	99
6.1. Serce	52			
6.2. Naczynia krwionośne	54			
6.3. Krażenie krwi i przenoszenie tlenu	55			
Ciśnienie krwi	57			
Regulacja ciśnienia krwi	58			
6.4. Krew	59			
6.4.1. Krzepliwość krwi	61			
6.4.2. Grupy krwi	62			
7. Krwawienia	64			
7.1. Krwawienie zewnętrzne (z rany)	65			

11. Schorzenia w obrębie klatki piersiowej i brzucha	101	— Udzielenie pierwszej pomocy	125
11.1. Narządy jamy brzusznej	101	13.2.2. Otwarte zranienia czaszkowo-mózgowe	127
11.2. Nagłe zachorowania	103	— Złamanie podstawy czaszki	129
Zapalenie wyrostka robaczkowego (<i>apendicitis</i>)	104	13.3. Padaczka (epilepsja, napady kurczowe pochodzenia ośrodkowego)	130
Przedziurawienie ściany żołądka	105	14. Działanie wysokiej temperatury	133
Kolka żółciowa	105	14.1. Regulacja temperatury ciała w warunkach wysokich temperatur	133
Kolka nerkowa	106	14.2. Porażenie cieplne	134
Zapalenie trzustki	106	14.3. Udar cieplny	136
Niedrożność jelit	107	14.4. Porażenie słoneczne	137
11.3. Klatka piersiowa	107	15. Oddychanie	139
Atak serca (<i>angina pectoris</i> , dusznica bolesna)	107	15.1. Zarys anatomiczny układu oddechowego	139
Zawał mięśnia sercowego	108	15.2. Mechanika oddychania	142
Postępowanie	109	16. Zagrożające życiu zaburzenia oddychania	148
12. Utrata przytomności	111	16.1. Bezdech	148
12.1. Postępowanie w przypadku utraty przytomności	113	16.2. Sztuczne oddychanie	151
12.1.1. Kontrola oddechu	114	Technika sztucznego oddychania	152
12.1.2. Ułożenie chorego na boku	116	Sztuczne oddychanie u niemowląt i małych dzieci	155
12.2. Omdlenie	118	Zakończenie sztucznego oddychania	156
13. Uszkodzenia czaszkowo-mózgowe	120	16.3. Utonięcie	158
13.1. Budowa ośrodkowego układu nerwowego	120	16.4. Manewr Esmarcha w celu usunięcia większych ciał obcych z ust i gardła	159
13.2. Uszkodzenia czaszkowo-mózgowe	121		
13.2.1. Zamknięte uszkodzenia czaszkowo-mózgowe	122		
— Wstrząśnienie mózgu	123		

16.5.	Ukąszenie (użądlenie) jamy ustnej przez owada	159	18.3.3.	Zatrucie gazami drażniącymi	18
17.	Ostre zatrzymanie krążenia. Reanimacja sercowo-płucna	161	18.4.	Działanie jadu bezpośrednio przez skórę	18
17.1.	Masaż serca	165	18.4.1.	Ukąszenie przez węża	18
	Mechanizm działania masażu serca	165	18.4.2.	Ukąszenie (użądlenie) przez owada	19
	Technika masażu serca	166	18.5.	Zatrucie przez przewód pokarmowy, drogi oddechowe i skórę	19
	Reanimacja niemowląt i małych dzieci	169	18.5.1.	Środki ochrony roślin i preparaty do zwalczania szkodników	19
	Podsumowanie problemów reanimacji	170	18.5.2.	Cyjanowodór (cyjanek potasowy, kwas pruski)	19
	Zakończenie reanimacji	171	18.5.3.	Węglowodory, rozpuszczalniki organiczne	19
	Uderzenie pięścią w okolicę przedsercową	171	19.	Oparzenia chemiczne	19
18.	Zatrucia	174	19.1.	Oparzenie przelyku i przewodu pokarmowego	19
18.1.	Ogólne postępowanie w przypadkach zatrucia	177	19.2.	Oparzenie oka	19
18.2.	Zatrucia doustne	181	19.3.	Chemiczne oparzenia skóry	19
18.2.1.	Zatrucia lekami	182	20.	Oparzenia termiczne	19
18.2.2.	Zatrucie alkoholowe (alkoholem etylowym)	182	20.1.	Stopnie oparzenia	19
18.2.3.	Zatrucia środkami spożywczymi	183	20.2.	Oparzenie słoneczne	20
18.2.4.	Zatrucia jadami roślinnymi	184	20.3.	Oparzenia w przemyśle	20
18.2.5.	Zatrucia środkami do prania, zmywania i czyszczenia	185	20.4.	Szpitalne leczenie ciężkich oparzeń	20
18.3.	Zatrucia przez drogi oddechowe	185	21.	Uszkodzenia spowodowane zimą	20
18.3.1.	Zatrucie tlenkiem węgla	185	21.1.	Zasady regulacji ciepłej	20
18.3.2.	Uduszenie dwutlenkiem węgla	187	21.2.	Ogólne przechłodzenie organizmu	20

21.3.	Odmrożenia miejscowe	211	24.2.	Akcja ratunkowa ...	247
22.	Porażenie prądem elektrycznym	215		Chwyt ratunkowy Rauteka	247
22.1.	Wypadki z prądem o niskim napięciu ..	217		Ratowanie osób pozostających w samochodzie	248
22.2.	Wypadki z prądem o wysokim napięciu	219	24.3.	Przenoszenie za pomocą nosidła	249
23.	Złamania kości i uszkodzenia stawów ...	222	24.4.	Przenoszenie na nosze	250
23.1.	Narząd ruchu	222	24.5.	Ratowanie w szczególnych okolicznościach zagrożenia	252
	Szkielet (kośćciec) ...	222		Ratowanie tonącego	252
	Stawy	225		Ratowanie przy załamaniu się tafli lodowej	252
	Mięśnie szkieletowe	225		Ratowanie zasypanego	254
23.2.	Złamania kości	226		Ratowanie w czasie pożaru	254
23.3.	Usystematyzowanie złamań kostnych ...	230	24.6.	Przestrzeganie kodeksu drogowego	255
23.3.1.	Złamania kości możliwe do unieruchomienia ułożeniem	230	25.	Ułożenia	257
23.3.2.	Złamania kości unieruchamiane obłożeniem odpowiednimi przedmiotami	235		Ułożenie na wznak	257
23.3.3.	Złamania kości nadające się do unieruchomienia chustami trójkątnymi	237		Ułożenie na boku ...	258
23.4.	Uszkodzenia stawów	239		Ułożenie na wznak z wałkiem pod kolanami	258
	Skręcenie	239		Ułożenie przeciwwstrząsowe	259
	Zwichnięcie	240		Ułożenie z uniesionym tułowiem	259
	Złamanie śródstawowe	241		Ułożenie półsiedzące	260
24.	Postępowanie na miejscu wypadku — kolejność czynności ratunkowych w nieszczęśliwych wypadkach ...	242	26.	Pomoc osobom niepełnosprawnym	262
24.1.	Zabezpieczenie miejsca wypadku	245	27.	Niektóre częściej używane terminy medyczne	265
			28.	Piśmiennictwo	269
			29.	Skorowidz	280